

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Uhřice, okres Hodonín**

Autor: Mgr. Marcela Procházková

Název : VY_32_INOVACE_04_Jména

Téma: Vlastní jména osob

Číslo projektu: CZ.01.07/1.4.00/21.1127

Vytvořeno: 4.7. 2012

Anotace:

Jazyk a jazyková komunikace

- **mateřský jazyk**
- **vlastní jména osob-jména**
- **jména obecná a vlastní**
- **slova citově zabarvená**
- **slova mnohoznačná**

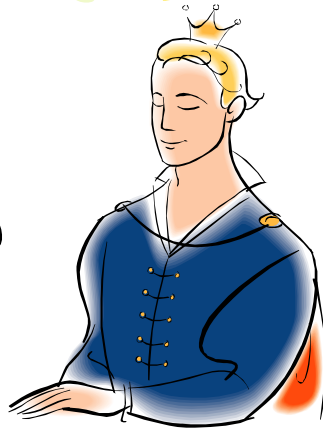
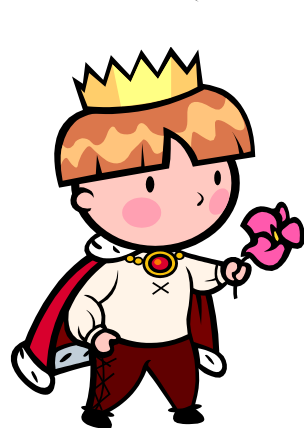
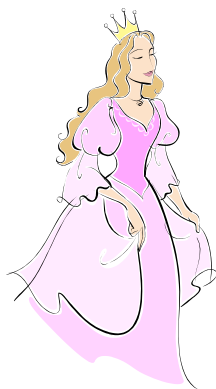
Výchova k vlastenectví

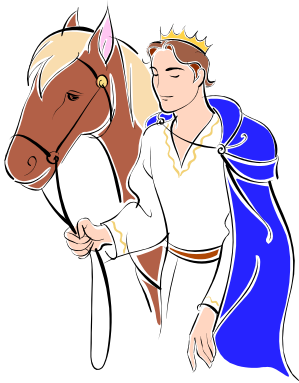
Osobnostní výchova

- **důraz na rodinu a rodinné vztahy**

Mezipředmětové vztahy

- **výtvarná výchova – kresba písničky, ilustrace k písničce**
- **hudební výchova – lidové písničky**
- **vlastivěda, prvouka – Místo, kde žijeme**
 - **Lidé kolem nás**

1. Znáte tyto písničky? Některé z nich si zazpívejte.

Utíkej, Káčo, utíkej

Šla Nanynka do zelí

Marjánko, Marjánko

Jedna, dvě, tři, čtyři pět

2. Která jména jsou v nich ukryta?

Káča, Nanynka, Marjánka, Janek

3. Jaké jméno dostaly po narození osoby, o kterých se v písničkách zpívá?

Káča – Kateřina

Nanynka – Anna

Marjánka – Marie

Janek – Jan

4. Znáš ještě nějakou písničku, ve které je nějaké jméno?

Např. Jedna, dvě, Honza jde – Jan

Andulko, mé dítě – Andula, Anna

Kalamajka, mik, mik - Eliška

Koulelo se, koulelo – Anna, Jan

Adámku, náš – Adam

Ráda, ráda, můj zlatek Honzíčku – Jan

Čtyři koně ve dvoře – Pepíček - Jan

U panského dvora – Vitoušek - Vít

Kudy, kudy cestička – Jeníček - Jan

Andulko šafářova – Andulka - Anna

Byla svatá Dorota – folkové - Dorota

Soňa ví . Svěrák, Uhlíř - Soňa

Bratr Pepa- M. Reifová - Josef

Strašidýlko Emílek- Dáda Patrasová - Emil

Můžeme hrát jako soutěž mezi skupinami – kdo vymyslí víc písniček. Jména zapisujeme, u jmen zdrobnělých uvádíme i jejich oficiální podobu.

5. Jak doma říkají těmto dětem?

Např. Jakub, Ondřej, Jan, Petr, Matěj, Josef

Anna, Alžběta, Olga, Miroslava, Ludmila.

Seznámení s citově zabarvenými slovy.

Jak těmto dětem maminka asi říká, když se na ně zlobí?

6. Zkus najít chyby. Chybu označ a oprav.

(verze pro interaktivní tabuli, společná práce)

**Holčička anička, kluk Pepík, Teta
běta, strašidýlko emílek, Opravář
matěj, švadlenka mařenka, Žížala
žofka.**

7. Dopln vynechaná písmena – rozhoduj, zda napíšeš malé písmeno nebo velké.

(verze pro interaktivní tabuli, společná práce)

**-íla -málka,-rincezna –ada, -ontér
-gor,- edník –epa, -yžář –áclav,
- estřička – ana,**

8. I jména mohou mít více významů – rozlišuj, kdy se jedná o jméno obecné a kdy o vlastní.

(verze pro interaktivní tabuli, společná práce)

Seznámení se slovy mnohoznačnými.

V kleci máme dvě (a, A)ndulky.

Do naší třídy chodí dvě (a, A)ndulky.

Na Vánoce zapalujeme (f, F)rantiška.

Babička se jmenuje (f, F)rantiška.

Uřízli jsme ze stromu (b,B)arborku.

Mám sestřenici (b, B)arborku.

Na zahrádce nám vykletly (j,J)iřiny.

Do naší třídy chodí dvě (j,J)iřiny.

9. Opakování – písemná verze

a) Zkus najít chyby. Chybu označ a oprav.

**Holčička anička, kluk Pepík, Teta
běta, strašidýlko emílek, Opravář
matěj, švadlenka mařenka, Žížala
žofka**

**b) Doplň vynechaná písmena – rozhoduj, zda napíšeš
malé písmeno nebo velké.**

-íla -málka,-rincezna –ada, -ontér

-gor,- edník –epa, -yžař –áclav,

- estřička – ana

**c) rozlišuj, kdy se jedná o jméno obecné a kdy o
vlastní.**

V kleci máme dvě (a, A)ndulky.

Do naší třídy chodí dvě (a, A)ndulky.

Na Vánoce zapalujeme (f, F)rantiška.

Babička se jmenuje (f, F)rantiška.

Uřízli jsme ze stromu (b,B)arborku.

Mám sestřenici (b, B)arborku.

Na zahrádce nám vykvetly (j,J)iřiny.

Do naší třídy chodí dvě (j,J)iřiny.

10. Opakování – doplněná verze

a) Zkus najít chyby. Chybu označ a oprav.

holčička **A**nička, kluk **P**epík, **t**eta
Běta, strašidýlko **E**mílek, **o**pravář
Matěj, švadlenka **M**ařenka, **ž**ížala
Žofka

b) Dopln vynechaná písmena – rozhoduj, zda napíšeš malé písmeno nebo velké.

víla **A**málka, **p**rincezna **L**ada, **m**ontér
Igor, **z**edník **P**epa, **l**yžař **V**áclav,
sestřička **J**ana (**H**ana, **D**ana)

c) rozlišuj, kdy se jedná o jméno obecné a kdy o vlastní.

V kleci máme dvě **a**ndulky.

Do naší třídy chodí dvě **A**ndulky.

Na Vánoce zapalujeme **f**rantiška.

Babička se jmenuje **F**rantiška.

Uřízli jsme ze stromu **barborku.**

Mám sestřenici **Barborku.**

Na zahrádce nám vykvetly **jiřiny.**

Do naší třídy chodí dvě **Jiřiny.**

Zdroje:

Texty: archiv Marcely Procházkové

Ilustrace: Marcela Procházková

**HOŠNOVÁ, Eva; BURIÁNKOVÁ, Milada; PIŠLOVÁ, Simona, ŠMEJKALOVÁ
Martina I. *Český jazyk 2 pro základní školy*. Praha: SPN - Pedagogické
nakladatelství, 2006, ISBN 80-7235-329-2.**